

ВПЛИВ ВІЙНИ НА СИСТЕМУ ОХОРОНИ ПРАЦІ
ТА БЕЗПЕКУ ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ

Березуцький В.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

На сьогодні Україна перебуває у складному становищі через війну та її наслідки. Війна внесла суттєві корективи в усі життєво важливі сфери діяльності людей, зокрема – у сферу безпеки на виробництві. До цього додалися зміни у підходах до охорони праці на всіх рівнях у зв'язку з євроінтеграцією країни та впровадженням міжнародних стандартів у промисловий сектор. У 2021 році, в межах удосконалення системи управління, на розгляд та обговорення керівництвом компаній у сфері безпеки праці та охорони праці регулярно виносилися такі питання: оцінка виконання та ефективності заходів з охорони праці; результати внутрішнього розслідування подій (нещасних випадків, аварій, інцидентів); розвиток культури безпеки – лідерство керівників і залученість працівників; виробничі та професійні ризики й заходи щодо їхнього зниження. Таким чином компанії підтверджували свою прихильність до концепції **Vision Zero** – руху до нульового рівня травматизму, який підтримується Міжнародною асоціацією соціального забезпечення (МАСО). Метою цієї ініціативи є вплив на зниження показників смертності й травматизму на виробництві та подолання формального підходу до питань охорони праці. Концепція **Vision Zero** охоплює екологічну, промислову та пожежну безпеку, виробничий контроль і охорону праці. Війна змінила чинні положення та норми. Попри значні безпекові ризики, тисячі підприємств продовжують працювати, адже їхня діяльність є основою економічної стабільності нашої держави. Існують відмінності в організації роботи в мирний і воєнний час. Згідно з Конституцією України, права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені. Проте під час воєнного або надзвичайного стану можуть запроваджуватися окремі обмеження прав і свобод громадян зі встановленням строку їх дії, за винятком прав, гарантованих статтями 24, 25, 27, 28, 29, 40, 47, 51, 52, 55–63 Конституції України (стаття 64). Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 13.03.2022 № 303, проведення планових і позапланових заходів державного нагляду (контролю) та державного ринкового нагляду на період воєнного стану було призупинено. Однак у разі загрози, що може мати негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, на довкілля або безпеку держави, а також для виконання міжнародних зобов'язань України, дозволяється проведення позапланових перевірок на підставі рішень центральних органів виконавчої влади.

Війна внесла й багато інших змін у життя населення та діяльність підприємств. Проте питання забезпечення безпеки залишається одним із найважливіших і потребує особливої уваги.